

Forebyggelse

Når der findes registreringer, kan man handle på mønstre og begynde at forebygge, at det sker igen. Det handler om at finde ud af, hvilke ændringer, der kan føre til, at eleven ikke vil få behov for at angribe en lærer eller pædagog. Ændringerne kan variere:

- Lærerskift, classeskift, skoleskift, holddeling, enetimer, lokalefordeling, flere pauser, tydeligere struktur, ændring af pædagogiske strategier, etablering af fælles pædagogik, forventninger til eleven tydeliggøres, aftaler om acceptabel adfærd og acceptable udveje, ændring af personalesammensætning, skemaændringer, bortvisning.
- Behandling/udredning, psykolog/psykiater (medicin), SSP eller anden hjælp/rådgivning, ekstra ressourcer, møde med PPR, supervision til tackling af eleven, bred orientering om fx forholdsregler i frikvarterer, orientering af forældre, samtale med eleven, inddragelse af kommunens konsulenter.

- Overvejelser om, hvilke tunge/skarpe/spidse genstande, der er i elevens nærhed, opmærksomhed på betydningen af mellempersonelle relationer, lyde osv., opmærksomhed på lys og lyd generelt.

- Individuel vurdering, forebyggelse af situationer, regulering af adfærd og kontaktformer, drøftelse af den pædagogiske situation og eventuel revision, indføring af rutiner, hvis der er et mønster i episoderne, lettelse af elevens stress.

- Videoovervågning, som en mulighed til at analysere samspillet med eleven og på den baggrund ændre personalets håndtering af eleven.

(Fra hæftet "Magtanvendelse i skolen" Forfattere: Center for Ligebehandling af Handicappede / Ane Esbensen og Lene Maj Pedersen.)

Registrering af vold og overgreb

En folder om dig og dit arbejdsmiljø

Øhavets Lærerkreds

Arbejdsmiljøansvarlig Pia Jensen

Vold og overgreb skal forebygges

Til arbejdsmiljøgruppen

Vores elever er mangfoldige. For de fleste elever er skolen et rart sted at være, og det er helt naturligt at indordne sig under skolens normer og regler samt at lytte til de voksne på stedet. For andre elever er skolen svær at magte. Mange børn, krav der ikke kan opfyldes, regler, der ikke kan overholdes. Det kan betyde, at skolens medarbejdere ind imellem står i situationer, hvor et barn må fastholdes, føres eller direkte udøver vold mod den ansatte.

Sådanne situationer **skal** forebygges. For at forebygge må der på skolen være et effektivt system, der registrerer de hændelser, der opstår i løbet af dagen.

Registreringen skal kunne foretages så nemt som muligt. Det kan være elektronisk eller i papirform.

Når registreringerne er gjort, kan skolens arbejdsmiljøgruppe analysere hændelserne: Er det det samme barn? Er det den samme medarbejder? Er det på det samme tidspunkt? Er der nogen sammenhæng mellem situationerne, der udløser episoden? Opstår hændelserne i de samme lokaler eller steder? Osv.

Når analysen er foretaget, kan der handles og forebygges. Til gavn for både eleven og den ansatte.

Til lederen

Som leder har du et særligt ansvar for at skabe en holdning til at overgreb, fastholdelser og føringer er et fælles ansvar, ikke den enkeltes. At hændelser ikke helt kan undgås, men at mange kan forebygges.

Det er lederens særlige ansvar, at medarbejderne føler sig trygge ved registreringerne og har tillid til, at en registrering bruges til at skabe et godt og sikkert arbejdsmiljø for alle.

Det er lederens særlige ansvar at møde en medarbejder med støtte og forståelse for, at hændelsen kunne ske. Efterfølgende skal det være tydeligt, at episoden bruges til at se på rammerne for arbejdet, så det undgås, at det sker igen.

Det er en svær balance, for medarbejderen skal ikke føle sig bebrejdet for det skete, da alle kan ende i situationer, hvor det desværre kan ende galt. Samtidig skal der også ses på det fremadrettet, og det indebærer bl.a. at se på medarbejderens handlemønster.

Til læreren

Du står ikke alene. Et overgreb mod dig er et overgreb mod skolen, og det er et fælles ansvar at handle på det. Det samme gælder for situationer, hvor du føler dig nødsaget til at fastholde eller føre en elev, der er til fare for sig eller andre.

For at skolen kan lægge en strategi og handle så effektivt som muligt, skal der ske en analyse af de hændelser, der sker. Derfor er det vigtigt, at du efter en episode får skrevet forløbet ned med angivelse af de implicerede elever og ansatte samt tid og sted.

For mange er det en stor hjælp at få det skrevet ned. Tankerne falder på plads, og man får reflekteret over det skete, men endnu vigtigere er det, at hver eneste hændelse kan bruges til at forebygge, at lignende situationer opstår igen.

I situationen reagerer vi alle sammen instinktivt, og det vigtigt at slå fast, at vi alle sammen reagerer, som vi fandt bedst i det givne øjeblik. Efterfølgende kan det dog være givtigt at se på ens handlemønster og på situationen. Nogle gange kunne overgrebet være undgået med en lille ændring.